

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia.
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancoate nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
retrimitează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas, Heinrich
Schickel, Rudolf Mosse, A. Oppelids
Nachfolger; Anton Oppelid, J.
Dannöber, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernat; in
București: Agence Havas; Suc-
curșale de Roumanie; in Ham-
burg: Karoly & Liebmann.
Prețurile inserțiilor: o seriă
garmonă pe o coloană 6 cr. și
30 cr. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Reclame pe pagina a 3-a o
seriă 10 cr. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULU LVIII.

„Gazeta” iese în săptămână di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr. pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 3 franci.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la ad. selectori.
Abonamentul pentru Brașov:
a administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 36 etajul I.
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Ună exemplară 5 cr. v. a.
Său 15 bani. Atâtă abonamen-
tele câtă și inserțiunile suntă
a se plăti înainte.

Nr. 8.

Brașov, Joi, 12 (24) Ianuarie

1895.

Adresa de recunoștință

Femellorū Române din Transilvania și Ungaria

cătră

Asociațiunile pressei franceze, italiene și belgiane, din Paris, Roma și Bruxella.

Ilustre Doamnele Președinte!

In grăua luptă, ce o pōrtă po-
porul român din Transilvania și
Ungaria in contra opresiunei ma-
ghiare, amū fostū fericite de-a cons-
tata viulū interesū, celū manifestă
presa europēnă pentru cauza nōstră.

Presa, care a fostū totdeuna
antegarda marilorū idei de civiliza-
țiune și de progresū, și care are o
inriurire atātū de determinatā asu-
pra spiritului publicū, orī de câte
orī și-a ridicatū glasulū ei in favōrea
celorū neindreptățiți și asupriți, a
aflatū rēsunsetū și ascultare la toți
ōmenii mari ai țērilorū civilisate.

Causa nōstră, fiindū o causă a
dreptății și a umanității celei mai
elementare, reclamă îndoitū sprijinulū
areopagului opiniunei publice
europene.

Credinciosă inaltei sale chiă-
mări, presa — franceză, italiană,
belgiană — n'a pregetatū a da pre-
țiosulū și valorosulū ei concursū
Romānilorū din Transilvania și Un-
garia, luāndū in apērare, prin scrieri
eminente, datorite penei unui nu-
mērū insemnatū de distinși publi-
ciști, ōmenī politici și de statū ai
— Franceiei, Italiei Belgiei — dreptulū
nostru de existență națională și ni-
suiințele nōstre de libertate față cu
actele brutale ale unui sistemū de
opresiune ne mai pomenitū in ana-
lele lumii civilisate.

Romānii, cari in cursulū secu-
lelorū au purtatū cele mai crāncene
lupte spre a-și apēra limba, latini-
tatea originei lorū și pāmēntulū lorū
strāmoșescū in contra nāvārilorū

barbare asiatice, se vēdū și astāđi
din nou nevoiți a sustinē lupta con-
tra descendentilorū lui Arpad, cari
in numele ideii de statū naționalū
unitarū maghiarū asuprescū celelalte
elemente nemaghiare ale Transil-
vaniei și Ungariei.

Grațiā insē prețiosului concursū,
ce ni-lū dā pressa din afară și in
specialū pressa — franceză, italiană,
belgiană — nouē Romānilorū, drēpta
nōstră causă a obținutū unū mare
succesū moralū in opiniunea Euro-
pei culte.

Acēsta ne incuragēzā, ne māt-
gāie in suferințele nōstre, și ne um-
ple de cele mai frumōse speranțe,
cā vomū eși triumfătorī din luptā,
ēr pressa va putē inscrie la activulū
ei unulū din cele mai frumōse re-
sultate ale nobilelorū și maritimōse-
lorū ei stāruințe.

Victoria Romānilorū asupriți va
fi victoria principiului libertății și a
progresului, care tinde, ca fiā-care
poporū sē pōtā contribui cu talen-
tele și cu însușirile sale firesci la
marea operā a pācii și a civilizațiunei.

Femeile romāne din Transilvania
și Ungaria, cari in tōte timpurile au
fostū celū mai credinciosū rađimū
alū bărbațilorū și alū fiilorū lorū in
luptele pentru libertate, considerā ca
o sātā datorīa de-a aduce, prin noi,
pressei — franceze, italiene, belgiane,
— omagii de profundā recunoștință
pentru elocinta și puternica voce,
ce-o ridicā in susținerea Romānilorū,
in momentele dificile și critice, ce
le strābatū.

BRAȘOVŪ in 31 Decemvre 1894.

(Urmēzā 978 subscrieri.)

Adresa de mai susū, ce s'a trimisū
la Roma in limba italiană, ēr la Paris și
Bruxella in limba franceză, s'a făcutū la
inițiativa dōmnelorū romāne din Brașovū.
Cele 978 subscrieri suntū dela dōmnele
romāne din tōte ținuturile locuite de Ro-

māni ale Transilvaniei și Ungariei. Cōla de
adresā impreună cu cōlele de subscrieri
suntū legate elegant in mātase albā.

Exemplarulū italianū s'a adresat d-lui
Rogiero Bonghi, președintele Asociațiunei
pressei italiene (Associazione della stampa
italiana), ēr exemplarele franceze d-lui Al-
fred Mezières, membru alū Academiei și
președinte alū Asociațiunei diariștilorū pa-
risienī și d-lui Charles Tardieu, președin-
tele Asociațiunei generale a pressei bel-
giane.

Primirea, ce a avut' o adresa femeilorū
romāne in Roma a fostū, precum aflāmū,
cea mai căldurōsā. Sosirea ei fū anunțatā
din Roma in 15 l. c. pe cale telegrafică
tuturor foilorū italiene mai mari cu cuvintele
cele mai simpatice pentru poporulū românū.
Diarulū „Il Diritto”, dīce, cā albumulū fe-
meilorū romāne va fi păstratū de „Asocia-
zione della stampa” „cā unū suvenirū plă-
cutū dela acelu admirabilū poporū, cu care
avemū origine comunā și care e demnū de
simpatiile nōstre”.

Guvernulū și Sași.

In ședința dela 21 Ianuarie a dietei,
s'a discutatū ērāși cestiunea naționalită-
țilorū și in deosebi raportulū dintre Sași și
guvernū. Cestiunea a ridicatō contele Ga-
briellū Bethlen, care in vorbirea s'a a ăisū,
cā o fracțiune micā a naționalitățilorū din
țērā (Sașii) au ținutū in ăilele din urmā
mai multe adunări de cercū in cari s'au
pronunțatū asupra atitudinei deputațilorū
sași față de noulū guvernū, care a intratū
la pactare cu ei. Acēstā pactare este de-
jōsitōre din punctul de vedere alū ideii
de statū maghiarū.

A luatū cuvēntulū apoi deputatulū
sāsescū Meltz Oskar, care ăise următoarele:

Voiu spune fōrte deschisū, cā in ce a
statū acēstā atingere? E cunoscutū, cā pe
timpulū, cānd actualulū ministru președinte
era șipanulū unui comitatū locuitū de Sași,
intre elū și intre orașe s'au ivitū mari di-
ferențe. Dēr nu vē uitați, cā acēsta s'a in-
tēmplatū intr'unū timpū, cānd poziția Sa-
șilorū era cu totulū alta, decātū in prezentū.

Cānd intre Sași și maghiarime se deschi-
dea unū mare golū, cānd de amēndouē păr-
tile domnea cea mai mare neîncredere, și
cāndū opinia publicā maghiarā — cu fōrte
neînsemnatā excepțiune — a cădūtū de
acordū, cā Sașii suntū inimicii patriei,
(Mare mișcare in stānga extremā. Strigări:
Acēsta o aratā Schulverein-ulū) eu credū,
cā d-lū ministru președinte, in poziția s'a
de atunci, împārtășia acēsta părere. E fi-
resotū dērā, cā atitudinea lui de atunci față
ou Sașii a fostū alta, decum trebuia sē fiā,
dēcā ar fostū convinsū despre netemeinicia
acestei acuse, sēu dēcā imī este iertatū sē
mē esprimū, despre absurditatea acestei
acuse. Eu credū, ba sunt chiar convinsū,
cā ađi, cānd raporturile s'au schimbatū
fōrte multū in privința acēsta, pōte-cā are
și elū altā părere.

De altā parte, după precedentele in-
dicatē, nu ne putemū mira nici de aceea,
cā in poporulū sāsescū s'a ivitū in privința
acēsta, față de dēnsulū, o adēncā neîncre-
dere, cānd a fostū chiāmatū sē formeze
noulū guvernū. (Mare sgomotū in stānga
și stānga extremā). Mē rogū sē mē ascult-
tați. Din cauza acēsta a fostū necesarū sē
pășimū c'o intrebare sincerā, și acēstā in-
trebare a fostū simplamente: ōre d-lū mi-
nistru președinte recunoșce și ține de com-
patibilū cu principiile guvernării sale progra-
mulū fōrte lealū, așa numitulū programū po-
poralū sāsescū, pe a cărui busā amū fostū
aleși noi deputații. (Sgomotū. S'auđimū!
S'auđimū!) și contra cărui programū guver-
nēle trecute, cari l'au recunoscutū, n'au avutū
nici o antipatiā. (Strigări: Care a fostū
acelu guvernū?), fiind-cā in acēstū programū
suntū formulate numai și numai pretensiuni
îndreptățite și drepte. (Strigări in stānga
extremā: S'auđimū acele pretensiuni).

La intrebarea acēsta insē, d-lū minis-
tru președinte a datū unū rēsponsū liniștitorū
și intr'acēsta stā totū pactulū nostru....

Ministrulū br. Desideriu Bánffy: Ca
nu cumva sē se ivēscā mistificări, affu de
necesarū a da lāmuri prin câte-va cu-
vinte asupra acestei cestiuni.

Intru atāta are dreptate d-lū depu-
tatū Meltz, cā deja atunci, cānd s'a adusū

FOILETONULŪ „GAZ. TRANS.”

Din anii 1848—49.

Memorii, de Vasiliē Moldovanū.

(Urmare).

In Iernutū mē prevenise Vasiliē Ves-
primianu, care fiindū cancelistū la tabla
reg. trecuse cătrā casā la Dateșiu și im-
partāși preotului Lazarū scirea despre adu-
narea, ce se intenționa a-se ținē la Dumine-
neca Tomei. Eu din întēmplare intrasem
dimpreună cu preotulū la cantorulū Ioanū
Seucanū. Pe cānd nu eram in stare a
stimpēra curiositatea acestorū doi ōmenī cu
noutățile din Blașiu, și pe cānd ei erau de
pārere, cā ulterioarele publicațiuni sē le
facā inșiși in Dumineca proximā, ne pome-
nirāmū, cā in curte erau adunați cam 30
—40 bărbați unguri și romāni.

Lazarū a luatū proclamațiunea dela
mine, a cetit' o și interpretat' o poporului,
așa incātū eu n'am avutū de-a mai adauge
multe.

Fără a pierde timpū, am trecutū Mu-
reșulū pe la Lechința și am trasū la pro-

topopolū Ioanū Boeriu, unū omū cu stare
materialā fōrte bunā, care atātū pentru
averea, câtū și pentru soaița, și peste totū
pentru purtarea sa mai multū domnescā,
era renumitū in clerū și respectatū de Ma-
ghiarī și ampioiații lorū.

Dupā recomandarea îndatinatā i-am
impārtășitū misiunea mea, de-a convoca
poporulū românū la o adunare, ca și care
nu a mai vēqutū și nu va mai vedē. Boeriu
bētrānulū era Romānū bunū, își iubia po-
porulū, își da tōtā ostenēla a-lū instrua in
ale religiunei, dēr nu se putea imprietini
cu ideia, orī nu i-se pārea cu putință, cā
Romānii sē devinā dintr'odatā liberi; acēsta
o ținea imposibilū de realizatū, din care
causā era de părere, sē nu facā Romānii
nici o mișcare, ci sē aștepte dezvoltarea
lucurilororū.

Dupā-ce i-am spusū, cā noi amū por-
nitū cu sutele din Blașiu și cā nu vorū
trece 8 ăile, pānā-ce Ardealulū va fi in-
tregū in mișcare, a oftatū adēncū și a pro-
ruptū in fatala prorocire: „Vē iubescū din
sufletulū meu, vē admirū resoluțiunea,
dērā de nu vē veți liniștiți, veți peri pe
fureci”.

— D-le protopopū, i-amū rēsponsū;

noi de nimicū nu ne tememū mai puținū
ca de mōrte. Au nu suntemū noi strāne-
poții acelui erou, care ținēndu-și mātā pe
flocārī, a ăisū: en tibi ut videas quam
vite sit illis corpus. qui magnam petunt
gloriam, et facere et pati fortia romano-
rum est.

La conversația nōstrā, care a duratū
mai bine de douē ōre, a fostū de față nu-
mai dōmna protopopēsā și unū fiu alū ei,
Alexandru, in vērstā cam de 17 ani. După
ce Boeriu nu a pututū face din mine omū
cu simțēmintē bēcrāne, m'a înduplecatū to-
tuși sē trecū prin Lechința fără a vorbi
poporului și fără de a-lū agita. La acēsta
insē dōmna, in presimțulū ei de mamā, cu
zimbetulū pe buze, a ăisū cuvintele sem-
nificative: „Eu vēdū, cā aceștia totū vorū
turbura țēra, imī pare rēu numai, cā Alec-
sandru încă a fostū față la acēstā convor-
bire, căci acești ōmenī au putere a trage
in partea lorū pe cei mai mulți”.

Presimțulū dōmnei s'a împlinitū, căci
Alexandru Boeriu a alergatū peste voia
pārintescā la adunarea, ce s'a ținutū in
Blașiu, in 16 Septemvre, și de atunci nu
s'a deslipitū de lângā mine, sub totū de-
cursulū rēsboiului civilū, pānā la intrarea

Rușilorū, cānd l'am petrecutū acasā și l'am
datū mamei sale întregū și sāvētosū.

Din Lechința am percursū satele
Ōrba, Iclandu-mare, Iclandu-micū, Vai-
deiu, Căpușiu, Petea, Șeușia, și de aici la
loculū părintescū Chirileu. Acasā am pe-
trecutū in mijloculū poporului numai o
jumētate ăi; a fostū destulū insē și atāta,
cā entuziasmulū poporului sē se ridice la
culme.

In ăiua urmātōre era Joi. M'am dusū
la Tērgulū-Mureșului, cā sē mē înțelegū
cu canceliștii, cari se mai aflau acolo. Abia
m'am apropiatū de fântānā și étā cā in-
tēlnescū pe Ioanū Mārgincanu din Dateșiu
și pe Iancu. După ce le-am enaratū resul-
tatele călētōriei și dispoziția sufletescā a
poporului, Iancu, conformū obiceiului sēu
cavalerescū, ce l'a caracterisatū in tōtā
viața sa, ni-a invitatū la unū turtarū in
casa din cornū, cum coborī din cetate, și
aici ni-a ospētatū cu rosolū. Se aflau acilea
o mulțime de domni atātū civili, câtū și
militari, cetindū ăiare, prin urmare nu am
pututū conversa despre cauza nōstrā, cu
atātū mai puținū, cā privirile tuturorū erau
ațintite asupra nōstrā, cei cari vorbiamū
romānesce.

În combinația numirea mea de ministru-președinte, ce-i drept, că nu grupul deputaților sași, ci singuraticii deputați de naționalitate săsescă, au venit la mine cu întrebarea, oă recunoscu așa numitul program popular săsesc? Eu le-am răspuns, oă da, îl recunosc, și cu toate că nu țin de corect, ba dăd întru toate nici compatibil cu legile noastre, ca adecă naționalității, ca atare, se formeze partide și grupuri deosebite; deși, repetă, nu am ținut de corectă acesta, totuși trebuie să recunosc, că ceea ce se cuprinde în punctațiunile aceluia program, nu este de natură, ce nu s'ar pute concedea cu considerarea la legea de naționalitate, și ce nu s'ar pute permite pe lângă garantarea caracterului național maghiar. Acesta am delarat-o atunci și acesta o susțin și acum.

Drept program în cestiunea de naționalitate stă aceea, ce am spus în vorbirea mea dintăiu și ce am răspuns deputatului Șierban. Și acesta nu stă în contradicție cu aceea, despre ce m'a întrebat d-lu deputat Meltz și cred, că 2—3 alți domni deputați. Binevoit a mă înțelege curat: ceea ce se cuprinde în aceluia program nu stă în contradicție cu direcția, care vrem să o urmărim, cu drepturile garantate naționalităților în legea de naționalitate; declară însă, că nu țin de corect în privința formală, nu țin de admisibil, ca acela să se prezente ca programul unei naționalități.

Aceste am ținut să le declar, ca să binevoit a fi în clar cu cestiunea.

„Pactul” cu Sași.

Etă câte-va pasagii din foile maghiare, privitor la noul „pact”, încheiat între guvernul Bánffy și Sași.

Diarul maghiar „Egyetértés” publică astăzi un articol de fond subscris de Kossuth Ferencz, în care între altele amintind despre vorbirea deputatului săsesc Meltz, ținută alaltăieri în cameră în cestiunea „pactului”, dice următoarele:

Bărbatul acesta prudent și circumspect (Meltz) a vorbit despre deputații sași, ca de un grup de interese. Deci în patria noastră maghiară există un grup de interese al unei naționalități, adecă un grup de interese săsesci: noi o scimă această, dăr totuși ne dore, că un astfel de popor, care dela Geza II încôce și-a putut susține limba și naționalitatea, și care în timpul de gloriă al puterii maghiare, sub Ludovic cel mare, a primit încă renouirea de privilegii în loc de asuprire — acum de abia este îndreptățit la aceea, ca să pacteze cu un guvern maghiar, ca un grup de interese naționale deosebit, deorece cum nu i-a supărat pe

ei nimeni secol. întregi, așa nici acum nu-i va supăra, numai să fie Sași, dăr Sași adevărați maghiari. (Nesze nekéd!)

„Magyar Hirnap” dice între altele:

Baronul Bánffy, reprezentantul ideii de stat maghiar, își începe guvernarea cu aceea, că încheie cu Sașii pact pe viță pe mörte. Tote semnele indică, că se încheie un nou pact, care probabil va fi chiar așa desmintit, ca și celu d'intăiu, dăr care chiar așa va ave urmări (?) ca și cum a avut celu dintăiu.

Fituica clușiană „Erdélyi Hiradó” dice privitor la pact următoarele:

În pactul încheiat cu deputații săsesci se vede acțiunea aplanătoare a partidei liberale, seu mai bine a clicei țiszaiste, și nu a adevăratului Bánffy, precum l'am cunoscut până acum. Pactul încheiat cu Sașii slăbește partida valahă. Pactul săsesc ușor poate fi introducerea unei acțiuni îndreptate contra Valahilor.

Dela Ligă.

Bucuresei, 8 Iunie v.

De anul nou președintele Ligei Culturale române a primit o frumoasă manifestațiune, care nu pôte să rămână necunoscută, deorece acea manifestațiune se adresă nu atăta d-lui V. A. Urechia, câtă însă și frumoșei instituțiuni, în fruntea căreia se află d-sa.

Dacă din țără și din ținuturile române de sub sceptrul străin, președintele Ligei a primit aproape 3000 de bilete și un număr considerabil de scrisori dela particulari și dela diverse societăți, cum și câteva sute de telegrame, nu mai puțin importantă a fost manifestațiunea din străinătate.

Cancelaria Ligei a ales din vrăbul de cărți din străinătate câteva, cari credem că îl face cunoscut lumii române.

Felicită pe președintele Ligei, din Italia vr'o două sute de domni senatori și deputați. Cităm pe Barone Girolamo Del Balzo, Comm. Nicola Vischi, Marchese di Rudini, fost președinte de consiliu; Carlo Donati, Clemente Corte, De Gubernatis, B. E. Maineri, Luigi Luchini, Dr. Edoardo Calenda di Tavani, Ettore Ferrari, Patro Paulo Trompeo, Prof. Giovanni Capellini, Prof. Luigi Palma, G. Galtierotti Morelli, Gualtiero Daniello, Giovanni Mestica, Comm. Nicola Barozzi, Eugenio Maury de Moroni, Comm. Attilio Brunialti, Cav. Otton Calderara, E. Ghigi, Marchis di Pandolfi, Arturo Galletti di Cadilhoc, Giuseppe Ostini, Antonio Rimaldi, Tullo Massaroni, Marchese di Sant'Onofro, Adolfo Bruniardi, Giuseppe Biancheri, președintele camerei deputaților.

Să spicuiți câteva nume din restul Europei.

Emile Castelar, marele orator al Spaniei; Manuel Tamayo Baus, secretar perpetuu al academiei spaniole, Ramon de Campoanon, Manuel del Palacio, ministru-președinte; Vicente Barrantes, El Marchis de Valmar, senator spaniol; Manuel B. Cossio, Francisco Giner de los Rios, Francisco Gaicia Aguso, Catedratic en San Isidoro, Francisco A. Comelle-rand, academician; Antonio Bailly-Baillyere, Enrique Bailly-Baillyere, Baronul și baronesa An. Gundacear von Suttner, Dr. von Bor geh. Justitzrath prof. an der Universität Göttingen, Dr. Hermann Erkelenz, R. Eigel.

Domnul ministru van Houten al Olandei, C. B. Spruyt, E. V. Rahousen did de Erste Kamer, Dr. Bierens de Haar din Olanda.

Dr. Joao de Paiva, împreună cu 28 de parlamentari și jurnaliști din Portugalia.

Gladstone, W. Pollard Byles și alți 25 de parlamentari și publiciști englesi.

D-nul deputat Friderik Bayer (Dane-marca), Le Capitaine, A. d'Jrgens-Bergh, gentilom al camerei maiestăței sale regelui danez, Eugene Van de Rest, profesor universitar la Bruxelles, A. Houzeau de Lehay deputat, Ferd. Gentet avocat în Elveția, G. Fazy avocat, Comte Vandal, Theod. Blancard, Alfred Naquet deputat, Emile Levasseur, celebru geograf, Aimé Bouvier, directorul învățământului, Le Docteur Eduard Méne, Emile Picot, Auguste Meulemans, Anatole Leroy-Beaulieu, profesor, Leonce Pincard, Augustin Ubony, G. Eg. Bertrand, De Rozny, Les-souef, Eugène Gibert, Charles Loiseau, directeur du journal „La Verité”, General Young, Juan Zorila, Mariano Catalina, membru al academiei spaniole, ducele Enrique de Saavreda, Michai deputat francez etc. Peste totă 498.

Din partea Macedo-Românilor d-lu și d-na Urechia au primit câte un frumos obiect de artă: un calimar în formă de corabiă în argint filigram și un pănăraș admirabil, lucrate admirabil de argintari români din Macedonia.

patria” face complot contra statului. Larma pressei jidano-maghiare a avut efect, căci guvernul a pornit procesul contra mai multor participanți la reprezentația și petrecere. Până acum a fost ascultatul Dr. Samuil Daxner. La pertractare, dice numita foia, vor figura, ca apărători, advocați români și serbi.

Un funcționar fanatic. Din Rășnov nu se scrie: Cassierul gării de aici a dat dăile acestora o probă strălucită despre fanaticismul și incăntarea sa. Unui Român, care se prezintă la casă, pentru a-și cumpăra un bilet de călătorie până la Brașov, cassierul îi răspunde, că „dăcă voeșce se nu mērgă pe jos, se vorbescă un-guresce”. Românul, neavând încătrău, strigă odată în limba hunică: „egy bilet az Brassoban!” La auzul acestor vorbe dulci, inima „patriotului” se deschise și Românul căpăta bilet. — Locuitorii din Rășnov ar face bine, dacă pe asemenea patriotice i-ar învăța la omenie, căci după cum se vede prea au început să le crească cor-nițele.

O nouă vitejă! Ministrul de interne unguresc a oprit intrarea pe teritoriul Ungariei a foiei bucureștene „Funcționarul” apoi a broșurei „Voci latine dela Frați la Frați” și a calendarului românesc „Calendar pentru toți Românii”, er ministrul de comerț ungar li-a detrasă numitelor tipărituri debitul postal.

Dispariția lui Fitz Gerald. O telegramă din Ruseiucă anunță, că corespondentul diarului engles „Daily News”, Fitz Gerald, cunoscut din călătoriile sale prin Ardeal, a dispărut fără de urmă. Se crede, că i-s'a întâmplat o nenorocire, dăr nu e eschisă nici presupunerea, că l-au omorît Curții din răsunare, pentru-că a descoperit măcelurile Armenilor din Sas-sum. Autoritățile au introdus cea mai strictă cercetare.

Greco-catolic de rassă maghiară? Cu posta de astăzi a sosit la Redacția noastră un apel forte curios. Apelul e scris în limba maghiară, e datat din Halmaj și e subscris de protopopul Hodo-bay Andor, de Szöke István și Drugos József. În apel se cere milă pentru „biserica parochiei gr. cat. de rassă maghiară din comuna Csobád” (com. Abauj). — Până acum nu s'a scit, că ar exista și „parochii gr. cat. de rassă maghiară”. Cei ce au inventat această ticăloșă, lucru firesc, nu pot fi alții, decât Rutenii.

Import în România. Direcția centrală a vămilor din România a oprit importul următoarelor esențe: de vinars de prune, de vinarsă așa numit lager, și

Esind de aici am întâlnit și pe Ioan Oros din Vidrăseu, și astfel patru inși am tras pe lângă cetate cătră biserică românească, pe unde am putut convorbi fără rezervă și neconturbați de nimeni. Se înțelege, că obiectul conversațiunii a fost adunarea noastră dela Dumineca Tomei, dându-ne parola, că de vom fi vii, acolo ne vom îmbrățișa.

Cu Iancu, cum am mai amintit, am mai avut întâlnire în Blașiu, dăr amicitia frățescă am încheiat-o cu această ocaziune.

După convorbire de o oră, Iancu încă înainte de amăzi a plecat cătră munții lui, er eu, Mărgineanu și Oros deja în aceeași di am sosit în Chirileu.

În ziua următoare, Vineri, am încălecat un cal și am parcurs satele de pe Târnavă-mică, precum: Bernadia, Lepindea, Daia, Lasleu, Solimoșiu, Odrheiu, Vaidacuta, și Duminecă dimineța m'am aflat la protopopul Fogarasi în Tirimiamare. Aici mi-a comunicat acest protopop circularul episcopesc, prin care face cunoscut poporului, că în puterea unui decret guvernial, adunarea dela Dumineca Tomei este oprită, cu prospecte

ins de a-se ține altă adunare de inteligenți, dăr mai târziu.

Nici-odată în viața mea, până atunci, n'am primit o lovitură, care se-mi cutremure totă ființa, cum m'a lovit și sgu-duită acea scire. În primele momente — cugetând la entuziasmul tinerimei din ora despărțirii noastre, cugetând la însuflețirea generală a poporului și la împrejurarea, că toate ostenele și speranțele noastre s'au dus în vânt — m'a cuprins o slăbiciune, de nu mă puteam reculege, cu atăt mai virtos, că numitul protopop, nefind dintre bărbații, cari simpatizau cu întreprinderea noastră, nu-mi da nici un cuvânt de încurajare, ba din contră desaproba pe față pașii făcuți.

Puțin însă m'a stăpănit această ideeă deprimătoare; m'am ridicat în sus, am oftat odată adencu și mi-am dicit: „totuși vom merge la Blașiu”.

Cu acestea m'am despărțit, căutând altă societate, unde să mă desrobesc de ideile melancolice. Acasă în Chirileu am aflat pe I. Oros; asupra lui încă a făcut impresiune dureroasă scirea împărțită de mine, dăr el era de părere,

că „nu Episcopul, nu Guvernatorul, dăr nici Jupiter cu toate fulgerile, de cari dispune, nu ne va pute reține, să nu ne îmbrățișăm la Dumineca Tomei toți Românii din țără”.

De altminte ne-am decis a cerceta în cealaltă di pe Alesandru Papiu în Budiu, pe Câmpie. Inerese bine, și pe când ne consultam asupra călătoriei, ce aveam să facem în ziua următoare la Papiu, întră în casă Ioan Nistor din Dileul-român, care pentru informațiunii mai de aproape fusese în Budiu la Papiu, și din însărcinarea căruia vine a-mi împărți, că adunarea proiectată pe Dumineca Tomei este oprită, însă noi totuși mergem cu or-ice preț, dăr popor din depărtare și în masă mare se nu ducem, căci se vor aduna de sigur în număr suficient din satele mai apropiate de Blașiu.

Din ora acesta n'am mai făcut pe-regrinagiu pe sate, dăr nici a fost de lipsă, căci încrucisându-se acum ambe faimele despre adunarea publicată de noi, poporul a venit în confuziune, și nefind aplecat a da creșământ circularului publicat prin protopop și prin care se opra adunarea, curgeau în toate dăile deputați dela

sate, cerându înviațiunii, ce are să facă, deorece, precum li-s'a împărțit prin preotul locului, adunarea, la care se pregăteau să mērgă cu micu cu mare, s'a oprit.

Eu sufocându-mi amărăciunea sufletului, care mă tortura, mă sileam, cu fața veselă, a liniști poporul dăcându-i, că deși adunarea este oprită, noi totuși vom merge, omenii însă se nu se ridice cu satul întreg a porni la Blașiu, pentru-că vor merge pe 3/15 Maiu, când este fixată ziua adunării îngăduită de guvern. Pe Dumineca Tomei se mērgă numai omenii mai cu dare de mână, cari au călării bune și se pot întorci mai curând pe la casele lor. Și acesta deoparte, ca să vedă inși decursul adunării, de altă parte, ca să pôtă informa pe cei de acasă și să-i pregătescă pentru marea adunare dela 3/15 Maiu.

Aceste deputațiune țineau neîntrerupt de dimineța până după amăzi și chiar s'era. Omenii se depărtau liniștiți și cu promisiunea solemnă, că 4—5 inși totuși vor merge din fiă-care sat.

(Va urma).

de vinu roșu. In fine este opritu și impo-
ritu tuturor materielor de theer ce se
trebuiează pentru colorirea vinului.

—o—

Expoziția din Kiew, care era să se
țină în 1895 și despre care arunțasem
și noi, s'a amânât pe anul 1897.

—o—

Serisorea lui Casimir Perier. Scri-
toarea de demisiune a lui Casimir Perier, ca-
rită la Cameră și la Senat dăce, că presi-
denția republicii lipsită de acțiune și de
control, nu pōte găsi, decât în încrederea
națiunii forța morală, fără de care ea nu
este nimic. S'a reușit a restăci opinia
publică. De șese luni se urmărește o cam-
panie de difamațiune și de injuriu în con-
tra armatei, magistraturii, parlamentului,
șefului nereșpundător al Statului. Res-
pectul și ambiția, ce Casimir Perier are
pentru țară, nu-i permit să admită să se
pōtă insulta în toate dăile cei mai bunșer-
vitori ai patriei și pe acela care o repre-
sintă în ochii streinătății. Ficțiunile consti-
tuționale nu pot face să tacă cerințele
conștiinței politice. Casimir Perier rămâne
convins, că reformele nu se vor face, de-
părtat cu concursul activ al unui guvern
hotărât să asigure respectul legilor, și
face să fi ascultat de subordonații săi și
de a-i grupa într'o acțiune comună pentru
o operă comună.

—o—

Cunună și logodnă. D-lu Dr. Pom-
peu Germanu, medicu în Șercaia, comita-
tul Făgărașului, s'a cununat în sârbă-
torile Crăciunului cu amabila fiică a d-lui
protopopu Nic. Solomonu din M-Ludoșu.
—D-lu Dimitrie Crețaru s'a fidațat cu d-ra
Maria Dogarescu din Predealu. — Dorim
fericire tinerelor părechii.

Discursul deputatului Dr. Nic. Șierbanu

ținut în ședința dela 19 Ian. a camerei
din Pesta.

(După notițe stenografice)

(Fine.)

(Gravaminele Românilor și „Memorandul“).

Dacă ași soi, că nu obosesc atenți-
nea onoratei case, ași înșiră punctu de
punctu, casu de casu, cum naționalitățile
și în specialu noi Români, în ce număr
disparentu suntem aplicati în oficiile pu-
blice, cum ni-să astupate toate căile, ce ar
fi să ducă la dezvoltarea limbii și culturii
noștre; cum tineră noastră generație, care a
absolvat gimnasia și eventualu universitate,
e silită să emigreze și să pribegescă în state
streine, mai alesu în România, ca să-și
caute acolo pânea de toate dăile.

Indreptățirea luptei noastre actuale e,
că naționalitățile, și mai alesu Români,
sunt convinse înainte de toate, că această
țară și după 1000 ani va fi locuită totu de
aceleasi popore, cari o locuiesc astăzi.
Poporul român e destul de tenace pen-
tru ca să se opună tuturor tendințelor
guvernelor, cari țintesc la desbrăcarea
lui din caracterul său național. Și dacă
au mers în Viena, la Regele... (Strigăte
din stânga (dela Tibad A.): „la împăratul!“)
nu! la Regele... am avut ocaziune a preda
domnului deputat Barthă unu memorand
maghiar, care dovedesce, că intru adevăr
s'a indreptat cătră Regele... — dăcu, dacă
poporul românesc, la 1892 s'a plânsu la
rege și la întregă Europa, cu acesta a
vrut să arete, a vrut să dovedescă, că
toate acele sfortări sunt iluzorii și că po-
litica inaugurată de Tisza Kálmán, care
politică l'a măturat în fine și pe elu, —
și care pasu de pasu a fostu urmată și de
guvernele subservente, nu e bună decâtu
pentru a provoca cea mai urită ură de rasă
intre poporele patriei noastre comune, —
ceea ce s'a și ajunsu.

A voit să arate, că în butulu uni-
nei Ardealului există și acum în țera Ar-
dealului legi, cari reamintesc absolutis-
mulu urgisitu intr'atata și de D-Vostre. A
vrut să arate mai departe, că există legi,
adase cu cooperarea tuturor factorilor
constituționali, ca dorințe espre ale Ma-
iestății Sale, cum sunt de exemplu legea

de naționalități și cea despre garanțarea
autonomiei bisericilor — și cu supunere
omagială a vrut să întrebe pe Majestatea
Sa, că are ore cunoștință despre aceea, că
înaltele guverne nu mai țină nici o literă
din legea de naționalități, — și că cu legea
care ne garantează biserica și școla, înalții
domni miniștri dispun după placu prin
ordinațiunile lor?

Au vrut să se convingă, că ore com-
patibilu e cu condițiunile vitale ale consti-
tuționalismului neobservarea legilor și căl-
carea în picioru a acelora din partea gu-
vernelor?

Și acum lasu la judecata parlamen-
tului acestea și întrebă, onorată casă, că
pe baza cărei logice se face, de aceea, despre
cari „se dăce“ numai, că ar fi agitatu în con-
tra legilor, aceea, cari vreu schimbarea
legilor pe cale constituțională, — ajungu
în temniță, pe când aceea, despre cari în cel
mai evidentu modu se dovedesce, că nu nu
mai stimăz unele legi fundamentale ale
constituțiunii noastre, și nu numai că nu le
țină, dăce și calcă în picioru, ajungu să ședă
în fotelul ministeriale?? (Ilaritate în stânga).

Și acum credă, că nu trecu peste
marginile cuvenite, decât asereză, că e fără
păreche iubirea de adevăr a guvernelor,
când pe persone, cari s'au dus la tronul
Majestății sale cu plângerile lor, chiar pen-
tru ca să se pună capătul urții și necon-
teninței certe, — fără nici o causă adevă-
rată îi aruncă în temnițe, și cu nepăsare
fără margini îi țină acolo cu: anii, ca să
lângedescă.

Intretu pe ce basă?

Pentru-că s'au dus la Majestatea Sa
în Viena?

Nu vreu acum să umblu a demonstra,
că regele Ungariei e totu regele Ungariei,
nu numai în Viena, ci și în St-Petersburg.
Voiu motiva altcum.

Miniștrii D-Vostre în afaceri, ce pri-
vescu statul, și de și peregrineză la Viena
(O voce la stânga extremă: Dău e adevăratu!)
acolo facu jurământul de fidelitate, acolo
și dau dimisiunea, ba fostul ministru de
comerțiu, Lukács Béla, și-a depus jură-
mentul în Ischl (Mișcare).

Dér asta mai trecă...! — însu la per-
tractările ce le au cu miniștrii austriaci
erași totu în Viena se duct necontentitu.

Spuneți-mi, vă rog, de câte-ori ați
vedutu D-vostre ministru austriacu venind
în afaceri oficiose la Pesta? (In stânga:
Așa e!)

Său dora „si duo faciunt idem, non
est idem?“ Său Ungaria, ca stat, nu e
factoru egal cu Austria?

De-altcum, decât s'ar întâmplă, ceea
ce nu e probabil, ca miniștrii D-vostre
să nu se mai preumbe la Viena, atunci
nici Români nu se voru duce acolo cu
plângerile lor (Mișcare).

Dér, d-lor, ce e cauza de Români
sunt siliți să mērgă la Regele cu plân-
sorile lor? Durere, de o miă de ori du-
rera. la acesta guvernele D-vostre sunt
de vină, ele i-au silitu mai alesu prin fi-
șpanii lor de pașe, pentru-că au esperiatu,
că pretutindenea dau de urechi surde, ér pe
portaulu acestei case s'ar nimeri cuvintele
lui Dante, scrise pe pōrta iadului: *Lasciate
ogni speranza voi, chi entrate.* Ștergeți această
ominosă inscripție! Modificați legea elec-
torală în direcțiune liberală. Abăciți de
presiunea guvernului și de mituire, și fiți
convinși, că Români îndată voru veni în-
lăuntru, pentru că ei nicu-odată n'au res-
pinsu drēpta frățescă. (Mișcare în drepta).

Poporul român, prin lupta sa sus-
ținută în timpul din urmă, și care n'are
păreche în istoria secolului, vreu să dove-
descă clar, că din răboiul de estirpăție
intreprinsu de guvernele, ce se perondēză,
țera e care perde mai multu.

Poporul român nu cere grație! Elu,
ca unu popor de 3 milioane, care și cu
avutul și cu sângele său contribue patriei,
și pretinde drepturile sale proprii. Ér D-v.
numai atunci să încetați cu întemnițarea
și persecuțiunile, când vă veți convinge,
în suflet, că acesta o pretinde bunăstarea
comună a patriei, și mai înainte, propria
D-v. existență națională.

Fiți convinși, că principiul: „oderint

dum metuant“, la noi nu se pōte aplica.
Mi-am ținutu de datorință, că acum, când
luăm la cunoștință constituțiunea noului ca-
binet, aici în parlamentu, să vă atragă
atențiunea tuturor la această cestiune de
prima ordine, și de aceea vă rog, puneți
la o parte dăcițele din lumen utopiilor!
Cu încredere reciprocă, cu puteri unite, să
vedam de tractarea completă a acestei
cauze, pentru-că prin aplanarea cestiunii
naționalităților vom ajunge mărirea, fer-
ricirea și splendoru deplină a tronului și
a patriei.

Dăceți și Dv., d-lor miniștri, partea
aceea a rescriptului regescu dela 1861,
care sună:

„Dorim serioșu a fi drepti, față de
pretensiunile naționalităților celorlalte, cari
locuiescu cu noi, voimă, ca nu numai legi,
nu numai contracte, ci interese comune,
sentimente comune să ne împreune.“

Dee D-șeu, ca așa să fi! (Mișcare).

Cestiunea națională în camera română.

Discursul d-lui C. C. Arionu.

(Fine.)

Vorbitorul în continuarea discursului
său ia în apărare pe d-lu Carp față cu im-
putarea, că a pronunțat cuvintele: Ma-
ghiarii se pōrtă cătră Români, ca cuceritorii
cătră cuceriti. Intrăbă, dacă Transilvania nu
și-a perdutu autonomia? Și acesta a fostu,
dăce, unu felu de cucerire, deși nu prin ar-
me... „vă legați de vorbele cucerit și cu-
ceritor, dér d-Carp știe și elu istoria“....

Ați mai susținutu, că d. Carp a dăsu,
că nu toate revindicările Românilor sunt
drepte. Dér între aceste revindicări sunt
unele, cari mergu departe; unii ceru fede-
rațiunea, alții potu merge mai departe.
Sunt unele revendicațiuni forte drepte,
acele din programul național de es., dér
altele forte irealisabile... Era ceva mai se-
riosu, când d. Sturdza renunță la autono-
mia Transilvaniei. În discursul, ce l'ați
amintitu, este unu pasagiu în care se re-
sumă discursul d-lui Sturdza și nu se dăce
decă, că Români trebu să ceră și să do-
bandescă dela Unguri abolirea legilor de
excepțiune... de autonomie, decât e bună,
dăce e rea nimic... Atătu de multu era
impresiunea generală, că d-sa condamnase
autonomia, că la acesta a răspuns „Ga-
zeta Transilvaniei“ și mai târziu „Tribuna“
înșasi, că nu renunță la unu punctu din
programu, care e basa chiar a cerințelor
din Transilvania“.

Vorbesc apoi de corecturile ce le
facu d. Sturdza în discursurile sale înainte
de a le publica, și continuă așa:

Ne-ați întreba: care este politica gu-
vernului la această cestiune? Ea se resumă
intr'unu singuru cuvânt: neintervențiune,
și acesta este, că e politică înțeleptă.

D. Kálnoky a spus o pentru Austro-
Ungaria, guvernul nostru o spune pentru
România. Liberalii maghiari au acusat pe
D. Kálnoky, că face joacul Românilor, li-
beralii români acasă pe guvernul de tră-
dare....

O voce: Ce a dăsu D. Filipescu?

D. C. C. Arionu: D. Filipescu a dăsu
să se discute cestiunea acesta de totu Ro-
mâni, și mai alesu de diplomații noștri?
Vă întrebă însu: presupuneți, că guvernul
nostru ar trimite o circulară în acestu sensu
agenților săi?

Dacă ar trimite asemenea note agen-
ților săi în streinătate și ar declara-o în
parlamentu, ar face o nebuniă. A doua și
ar avea o notă identică din partea Austro-
Ungariei pe spinarea țerei românescu, și nu
să consilieze să intră în luptă cu Austro-
Ungaria, ori câtu de tari am fi.

Dér că cestiunea se agită și la noi în
țară și în streinătate, e incontestabil. E o
cestiune de actualitate; de sigur vorbesc
totu diplomații de densă. Cându o cestiune
a ocupat pressa europenă, cum a ocupat-o
cestiunea românescă, când ea face obiec-
tul unei discuțiuni atătu de importante în
delegațiunea maghiară, diplomația n'o pōte
ignora. Ași mai înțelege să vorbiți așa, decât
ar fi veri-unu congresu europen deschis
și în care avându cuvântul, amu pōte
vorbi acolo de pericolul, care este pentru
totu în cestiunea românescă. Putem noi
insu, să provocăm unu asemenea con-
gresu? Nu. Va deveni însu, veri odată ces-
tiunea românescă, din cestiune internă a
Ungariei o cestiune internațională?

Eu nu știu, dér nu depinde de noi.
Până atunci lăsați să se urmeze politica în-
țeleptă de neintervenire. Neintervențiunea
este pentru statele mari o datorie, pentru
cele mici o cestiune de existență.

Ați vedutu veri unu exemplu de in-
tervenire, care se nu fă urmatu de o de-
monstrațiune armată, seu chiar de un res-
belu? Credeți D-vostre, că trebuie să tra-
gemu sabia? Atunci ce cereți?...

D. I. C. Grădișteanu: Cerem să nu
făceți România în tripla alianță, decât în
anumite condițiuni.

D. C. C. Arionu: Dér decât tripla a-
lianță nu vă veți primi condițiunile?

Veți avea atunci să suferiți umilia-
țiuni, seu va trebui să trimiteți dorobanții
peste Carpați.

A interveni, ar fi a isbi în mândria
maghiară, ar fi a mai espune pe Români
din Transilvania la noua persecuțiune, căci
s'ar dăce: etă daco-romanismul. Acesta
nu e prudentu, nu e înțeleptu, nu e na-
ționalu.

Mulțămită publică.

Subscrisa Direcțiunii și ține de datorință
a mulțami pentru ofertele benevole făcute
în favorul școlarului de cl. VII gimn. I.
Șortan, cu ocaziunea colindelor de Cră-
ciun și ale conșcolarilor săi. Marinimoșii
contributori sunt: I. Petricu protop. 1 fl.,
V. Voina 3 fl., Elena A. Popovici 5 fl.,
G. Navrea jun. 2 fl., Valeria N. Moroianu
2 fl., Cineva 1 fl., Maria Branisce 1 fl., A.
Vlaicu profes. 2 fl., V. Goldișu profes. 1 fl.,
L. Nastasi 1 fl., Iordanu I. Munteanu 5 fl.,
Petrescu 2 fl., Teresa Pereny 1 fl., N. N.
2 fl., I. Săbădeanu 3 fl., Nemeșu 3 fl.,
Popa 3 fl., Dr. Băulescu 2 fl., Tache Stă-
nescu 10 fl., Poteca 5 fl., M. G. Stănescu
10 fl. —

Brașov, în 5 Ian. 1895.

Direcțiunea școlilor medii
gr. or. române.

DIVERSE.

Icona unui orașu universal. Capitala
marelui imperiu germanu, Berlinul, este
unul dintre cele mai înflorite orașe uni-
versale. O statistică a orașului, apărută de
curēndu pe anul 1895, ne dă a iconă in-
teresantă despre viața socială a Atenei
germane de pe țermurul Spree-ului. Berli-
nul are 983 strade, cari sunt întrerupte
prin 10 parcuri mari, prin 104 piețe de
paradă și prin 66 poduri. În Berlinu se
înălță 79 biserici și capele, între care 50
sunt evanghelice, 7 catolice, 1 anglicană,
10 streine de religiunile statului și 12 sina-
goge. Capitala Germaniei are 24 teatre și
2 circuri stabile; 28 institute publice de
cură, 20 inspectorate sanitare de stradă și
15 spitale. Numărul școlilor comunale
e de 206, afară de școlele medii și de in-
stitutele superioare. Are 24 culine populare
și pentru copii, 8 institute pentru orfanu și
19 loce de francmasoni. Străinii potu intra
în orașu prin 9 gări, care de care mai im-
populate. Mai alesu este ilustrată viața so-
cială germană din Berlinu prin marea
mulțime de reuniuni și societăți, cari se
urocă la numărul de 1134. Intre acestea
sunt 30 reuniuni medicale, 45 societăți de
stenografi, 93 reuniuni de gimnastică etc.
etc. Numărul ziarelor și revistelor, ce
apară în Berlinu, trece peste 812. Viața
industrială a Berlinului este uimitoru: 7524
croitori, 5600 cismari, 3260 mēsari, 434
bărbieri, 480 friseri, 2400 comercianți de
țigări, 4707 ospetari, 3060 vāpsitori, etc.
și au în Berlinu atelierele lor. Toate aceste
date, înșirate aci numai în generalu, dove-
descu enorma animație și avēntul puter-
nicu al vieții sociale, comerciale și indus-
triale, ce domnesce în capitala imperiului
germanu.

Literatură.

În tipografia „A. Mureșianu“ din Bra-
șov a apărut: Povestiri economice despre
grădinarit, economia câmpului, vierit și
pădurit, de Ioan Georgescu. O carte forte
folositoru pentru plugari, scrisă în stilu
ușor de priceputu. Cartea are 136 pag. și
costă 25 cr. De vëndare la tipografia „A.
Mureșianu“ în Brașov, și la autorul în
Scorei (p. u. Alsó-Porumbák).

In tipografia arhidieceșană din Sibiu a apărut eselența scriere a d-lui *Silvestru Moldovanu*, intitulată: „Țara noastră”. [Descrierea părților Ardealului dela Murășu spre mēdă-și și valea Mureșului]. O carte voluminoasă, conținēndu 446 pag. Pe lângă prefață, în partea dintēiu se arată între altele isvōrele, de cari s'a folosită autorul, cum și cuprinsul materiei, ēr în partea din urmă un *indice alfabetic* al localităților cu numirile lor române, germane și maghiare. În parte este cunoscută și cetitorilor noștri această scriere, din care amū reproducut mai multe foiletōne. Valōrea ei e necontestabilă. O monografiă a Ardealului, scrisă cu atātă pricepere, într'unu stil atātū de popular, și cu unū sistem atātū de practicū încā n'a apărutū până acum în limba romānescă. Prețul ei e numai 1 fl. (3 lei). Ar fi fōrte de doritū, ca această prețioasă carte sē nu lipsēscā nioi dintr'o bibliotecă poporală romānă.

„Călindarul plugarului pentru anul 1895”, a apărut în tipografia „A. Mureșianu” din Brașov, continuă de-a fi fōrte căutat și calduros primitū din partea publicului. Doritorii dea avē acestū călindaru sē grăbēscā a și-l procura până mai avemū esemplare disponibile. Pentru încungiuirea cheltuelilor, abonenții „Gazetei” și-l vorū pute procura mai ușorū, trimițēndū prețulū „Călindarului” de-odatā cu reînnoirea aboimentalului. Prețulū este 25 cr., la cari masuntū a-se adauge 5 cr. pentru trimiterea cu posta. De vēndare și la librăria I. E. Teranu în Oravita.

In tipografia „A. Mureșianu” din Brașov a apărut: *Istoria patriei și elemente din Istoria universală pentru școlele poporale romāne*, de *Ionu Dariu*. Cu portretele mai multor regenți și bărbați aleși. *Edițiunea III*, revēdută, îndreptată și împutată cu 14 ilustrațiuni nouē. Editura autorului. Prețulū unui esemplarū legatū 30 cr., broșatū 25 cr.

De același autor a apărut: *Banca de școlă*, studiu asupra întocmirii ei. Prețulū 15 cr.

Nou abonamentū la GAZETA TRANSILVANIEI

Cu 1 Ianuarie 1895 st. v. s'au deschisū nou abonamentū la care invitāmū pe toți amicii și sprijinitorii fōlei nōstre.

Prețulū abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:	
pe unū anū	12 fl.
pe șēse luni	6 fl.
pe trei luni	3 fl.

Pentru Romānia și străinătate:

pe unū anū	40 franci
pe șēse luni	20 ”
pe trei luni	10 ”

Abonamente la numerele cu data de Duminecă:

Pentru Austro-Ungaria:

pe unū anū	2 fl.
pe șēse luni	1 fl.

Pentru Romānia și străinătate:

pe unū anū	8 franci
pe șēse luni	4 ”

Abonarea se pōte face mai ușorū prin mandate postale.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Cursulū pieței Brașovū.

Din 23 Ianuarie 1895.

Bancnote rom. Cump.	9.75	Vēnd.	9.80
Argint romān. Cump.	9.72	Vēnd.	9.76
Napoleon-d'orū Cump.	9.86	Vēnd.	—
Galbeni Cump.	5.85	Vēnd.	—
Ruble rusești Cump.	132.50	Vēnd.	—
Mărci germane Cump.	60.75	Vēnd.	—
Soris. fonc. Albina 5% 100.25		Vēnd.	101.25
Lire turcești Cump.	11.15	Vēnd.	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 22 Ianuarie 1895.

Benta ung. de aurū 4%	124.35
Benta de corōne ung. 4%	98.85
Impr. cail. fer. ung. în aurū 4 1/2%	128.25
Impr. cail. fer. ung. în argint 4 1/2%	103.20
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	125.50
Bonuri rurale ungare	98.20
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii	158.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	144.—
Renta de hārtie austr.	100.45
Renta de argint austr.	100.70
Renta de aur austr.	126.35
Losuri din 1860	156.75
Acții de-ale Bāncei austro-ungarā .	1058.—
Acții de-le Bāncei austr. de credit.	413.50
Acții de-ale Bāncei ung. de credit. .	504.25
Napoleondori	9.89
Mărci imp. ger.	60.95
London (lire sterlinge).	124.55
Bente de corōne austr.	101.95

Proprietarū: **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactorū responsabilū: **Gregoriu Maiorū.**

Cine vrea se bea
Vinū bunū și eftin,
se și'l procure din
casa Nr. 48 strada Porți
la „Trei Litre”

1 Litru Savignon	fin 70 cr.
1 ” Leányka	” 50 ”
1 ” Vin din 1892	” 40 ”
1 ” Vin din 1893	” 30 ”

Sē se observe marca

Picăturile de stomachū Maria-Zeller

carī au efectū eselențū în contra tuturor bōlelor de stomachū, suntū unū medicamentū neapēratū de lipsă pentru ori-ce casă, la lipsă de apētītū, slābiciunea stomachului, respirațiā cu mirosū greu, vēnturi, răgāelā, colicā, catarū de stomachū, flegmā, gālbinare, grēțā și vomare, constipațiā, și la durere de capū, încārcarea stomachului cu māncărī și bēturī, limbrici, suferințe de splinā, ficatū și hemoroide ca mijlocū aprobatū și sigurū de vindecare.

La bōlele indicate s'a constatatū picăturile Mariazeller ca celū mai bunū leacū, care confirmā sute de testimoniū. Prețulū unei sticle cu prescrierea de întrebuințare **40 cr.** Sticla îndoitū de mare **70 cr.** Expedițiā centralā prin farmacistulū CARL BRADY, Krensier (Moravia).

Picături veritabile suntū numai acelea, pe a cărorū embalage este lipitā o fāșiā verde cu cuvintelc: „Bezeuge die Echtheit” cu subscrierea mea.

Picăturile Mariazeller veritabile se aflā: Brașovū: farmaciile *Iul. Hornung, F. Jekelius W-ue, Franz Kellenen, Ed. Kugler* la Hygiea, *Vict. Roth, H. G. Obert.* Hosszufalu: farmacia: *Gustav Jek-lius.* Csernātfalu: farmacia *Josef Drodltleff.*

Dr. pharmaciae Carol Schuster.

Odeur de Nou, celū mai plăcut mirosū de bradū, curățā aerulū din odaie și întărește organele de respirațiune, celū mai alinătorū remediū pentru bolnavi și inevitabil pentru odāile copiilorū.

Syrup și pastille de Nou, oferā eselențe serviții pentru tuse, pentru regușeală, și pentru afecțiuni catarale ale organelorū de respirațiune.

Lanolin Creame, cel mai bun remediū, pentru fineța și albirea mânălor.

Depoulū generalū la farmacia în Tērgulū grāului. 592,2—14

De închiriatū.

O bună și comōdă locuințā, constatātore din 5 odāi în etagiu, cu frontulū spre Tērgulū-Straelorū, tōte clādite în stilū modernū și fōrte higieice. Alăturatū: **bucătăriā, șopū de lemne și pivnițā.** — Apa condusā în casā. Cuartirulū situatū în curata și simpatica stradā, numitā „Strada Castelului,” Nr. 52.

În același apartamentū, totū în etagiu, altā locuințā cu trei odāi și bucătăriā, asemenea în stilū modernū și higieice, cu apa în bucătăriā. Ferestrele spre grādinā, aerulū celū mai curatū.

A se adresa în Brașovū la proprietarulū:

NICOLAE MOCAN.

Sz. 225—1894.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhirrē teszi, hogy a Budapesti VI kerületi kir. járásbíróságnak 46430/894 sz. a. kelt végrehajtást rendelő és a zernesti kir. járásbíróságnak 1449/894 polg. sz. a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán az országos erdészeti egyesület javára Metian Traian zernesti lakos gr. kel. esperes ellen 160 frt tőke, ennek 1889 év január hó 1 napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 34 frt. 15 kr. perkötség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 350 frtra — becsült ingóságok u. m. 2 ló, 1 hintó nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek az 1587—1894 sz. kiküldetést rendelő végzés folytán a helyszinén vagyis Zernesten a község házánál leendő eszközlésére 1895 évi Január hó 29-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni, a netaláni elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéséig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Kelt Zernesten, 1895. évi január hó 17-án.

HUSZÁR VILMOS,
kir. bírósági végrehajtó.

Sosirea și plecarea trenurilor în Brașovū.

Sosirea trenurilor în Brașovū:

1. Dela Pesta la Brașovū:

Trenulū de persōne:	8 ore dimineța.
Trenulū accel.:	2 ore 9 min. după am.
Trenulū mixtū:	10 ore 25 minute sēra.
Tr. expr. Romānū:	5 ore 07 m. dimineța.

2. Dela Bucuresci la Brașovū:

Trenulū accel.:	2 ore 18 min. după am.
Trenulū mixtū:	7 ore 1 minute sēra.
Trenulū accel.:	10 ore 37 minute sēra.
Tr. expr. Romānū:	10 ore 19 m. sēra.

3. Dela Zērnesci la Brașovū.

Trenulū mixtū:	7 ore 36 min. dimineța.
Trenulū mixtū:	1 orā 44 min. după am.
Trenulū mixtū:	0 ore 00 min. sēra.

Dela Brașovū la Ch.-Oșorheiu.

Trenulū de persōne:	3 ore 10 după am.
Trenulū mixtū:	8 ore 50 minute dimin.
Trenulū mixtū:	4 ore 50 min. dimin.

Plecarea trenurilor din Brașovū:

1. Dela Brașovū la Pesta

Trenulū mixtū:	5 ore 8 min. dimineța.
Trenulū accel.:	2 ore 45 min. după am.
Trenulū de persōne:	7 ore 43 min. sēra.
Tr. expr. Romānū:	10 ore 26 min. sēra.

2. Dela Brașovū la Bucuresci:

Trenulū accel.:	4 ore 59 minute dimin.
Trenulū mixtū:	11 ore înainte de amēdi.
Trenulū accel.:	2 ore 19 min. după am.
Tr. expr. Romānū:	5 ore 14 m. dimin.

3. Dela Brașovū la Zērnesci:

Trenulū mixtū:	8 ore 35 min. dimineța.
” ”	4 ” 55 m. după am.
Trenulū mixtū:	0 ore 00 min. sēra.

4. Dela Ch.-Oșorheiu la Brașovū.

Trenulū mixtū:	8 ore 19 min. dimin.
Trenulū de persōne:	1 orā 51 m. d. am.
Trenulū mixtū:	7 ore 20 min. sēra.

Numere singurate din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potū cumpēra în librăria Nicolae Ciurea și în tutungeria I. Gross.